

Psychologia resocjalizacji - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Psychologia resocjalizacji
Kod przedmiotu	14.4-WP-PSChM-PRs
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Psychologia
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	jednolite magisterskie
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2018/2019

Informacje o przedmiocie	
Semestr	8
Liczba punktów ECTS do zdobycia	3
Występuje w specjalnościach	Psychologia edukacyjna i wychowawcza
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Iwona Grzegorzewska, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	30	2	18	1,2	Egzamin

Cel przedmiotu

Zapoznanie słuchaczy z podstawowymi zagadnieniami związanymi z resocjalizacją jako procesem modyfikacji osobowości jednostki. W trakcie kursu poruszone zostaną między innymi następujące problemy: metody resocjalizacji penitencjarnej, trudności w resocjalizacji z punktu widzenia genezy zachowań przestępczych, rola i zadania kurateli sądowej, środki probacyjne w praktyce resocjalizacyjnej, diagnozowanie w resocjalizacji. Ukształtowanie postawy otwartego i kreatywnego podejścia do osób wymagających resocjalizacji.

Wymagania wstępne

Brak.

Zakres tematyczny

Psychologia resocjalizacyjna – jej historia, pojęcie, subdyscypliny i miejsce wśród innych dyscyplin naukowych

Przystosowanie, adaptacja i dezadaptacja społeczna; nieprzystosowanie społeczne, jego rodzaje (typy)

i mechanizmy psychologiczne; proces społecznego wykołajania się; wykołajenie obyczajowe i przestępcze; formy adaptacji w procesie wykołajania przestępczego

Przestępczość, stadia i mechanizmy psychologiczne

Przestępczość a zaburzenia psychiatryczne

Uwarunkowania przestępczości: biologiczne, psychologiczne i socjologiczne; psychologiczne stanowiska dotyczące przyczyn przestępczości (psychoanaliza, koncepcje behawiorystyczne, teorie biopsychologiczne, H. J. Eysencka typologiczno – kontrolny model przestępczości, W. C. Recklesa teoria kontroli, teoria poszukiwania mocnych wrażeń, G. D. Waltersa teoria przestępczości jako stylu życia)

Pojęcie, cele i formy resocjalizacji; współczesne nurty w resocjalizacji

Resocjalizacja i jej efektywność w środowisku otwartym, w zakładach dla nieletnich i zakładach karnych

Typy zakładów karnych; zakład karny jako instytucja resocjalizacyjna

Zróżnicowanie społeczności więźniów; przystosowanie do środowiska więziennego i psychologiczne następstwa izolacji więziennej

Personel penitencjarny; osobowość, płeć, staż pracy i rodzaj kontaktów personelu z osadzonymi w zakładach karnych; objawy syndromu wypalenia zawodowego i percepcja jego przyczyn

Profilaktyka przestępczości

Definicja pojęcia niedostosowania społecznego i analiza jego objawów

Diagnoza psychologiczna dla potrzeb resocjalizacji: humanistyczny i behawioralny model diagnozy resocjalizacyjnej; specyfika kontaktu diagnostycznego; problemy etyczne w pracy psychologa

Przyczyny przestępczości nieletnich, możliwości jej przeciwdziałania

Przemoc w rodzinie i sposoby jej zapobiegania

Agresja na tle seksualnym. Oddziaływania wobec przestępców seksualnych;

Wsparcie społeczne w procesie resocjalizacji: znaczenie wsparcia społecznego dla efektywności oddziaływań resocjalizacyjnych skazanych, skazani na rynku pracy; readaptacja społeczna jako warunek skuteczności oddziaływań resocjalizacyjnych; założenia a praktyka

Rola psychologa w placówkach resocjalizacyjnych

Metody kształcenia

Wykład konwencjonalny, wykład problemowy.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student zna przyczyny konieczności zastosowania resocjalizacji, zna ustalenia dotyczące funkcjonowania społecznego w warunkach ograniczenia wolności, zna istotę, strukturę i uwarunkowania relacji pomagania osobom odbywającym karę pozbawienia wolności, ma wiedzę dotyczącą najważniejszych ustaleń resocjalizacji	- K_W03 - K_W04 - K_W07	egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne	Wykład
Student potrafi analizować i interpretować zachowania problemowe grup i jednostek, stosować wiedzę z tego zakresu do tworzenia optymalnych warunków funkcjonowania ludzi i grup społecznych, potrafi zaprojektować programy zmiany postaw i zachowań, potrafi wskazać źródła konfliktów społecznych i opracować sposoby ich rozwiązywania.	K_U02	egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne	Wykład
Student ma przekonanie o sensie i potrzebie podejmowania działań wspierających człowieka i społeczność w warunkach ograniczenia wolności, wykazuje gotowość zaangażowania i aktywnego uczestnictwa w działaniach instytucji realizujących zadania resocjalizacyjne.	K_K06	egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne	Wykład

Warunki zaliczenia

Wykłady kończą się egzaminem pisemnym. Minimalny próg procentowy do uzyskania pozytywnej oceny wynosi 70%.

Literatura podstawowa

- Ciosek M. (2003). Psychologia sądowa i penitencjarna. Warszawa: Wyd. Prawnicze LexisNexis.
- Moir A., Jessel D. (1998). Zbrodnia rodzi się w mózgu. Zagadka biologicznych uwarunkowań przestępczości. Warszawa: Książka i Wiedza.
- Ostrowska K. (2008). Psychologa resocjalizacyjna. W kierunku nowej specjalności psychologii. Warszawa: Fraszka Edukacyjna.
- Ostrowska K., Milewska E. (1986). Diagnozowanie psychologiczne w kryminologii. Warszawa: Wyd. ATK.
- Pospiszył K. (1998). Resocjalizacja. Teoretyczne podstawy oraz przykłady programów oddziaływań. Warszawa: Wyd. Akad. „Żak”.
- Pospiszył K. (2005). Przestępstwa seksualne. Warszawa: Wyd. PWN.
- Rostowski J. (1998). Próba ujęcia przestępczości młodzieży w świetle współczesnych teorii psychologicznych. W: J. Szałański (red.), Wina – kara – nadzieja – przemiana, 59 – 72. Łódź – Warszawa – Kalisz: Wyd. COSSW.
- Urban B., Stanik J. M. (red.), (2007). Resocjalizacja. Teoria i praktyka pedagogiczna. t. 1, 2. Warszawa: Wyd. Pedagogium Wyższa Szkoła Pedagogiki Resocjalizacyjnej i PWN.
- Wysocka E. (2008). Diagnoza w resocjalizacji. Warszawa: Wyd. PWN.

Literatura uzupełniająca

- Ciosek M. (1995). Przestępczość jako styl życia, czyli Glenna D. Waltersa próba integracji różnych modeli przestępczości. Przegląd Więziennictwa Polskiego, 11, 21 – 23.
- Foucault M., Nadzorować i karać. Narodziny więzienia, Warszawa, 2009,
- Kuć M., Prawne podstawy resocjalizacji, Warszawa, 2011,
- Krause A., Przybyliński S., (red.), Resocjalizacja penitencjarna aktualne wyzwania i rozwiązania, Kraków, 2012,
- Balandynowicz A., Probacja. Resocjalizacja z udziałem społeczeństwa, Warszawa, 2011

Uwagi

